

AGENDA 21 LOCAL DE GIRONA
MEMÒRIA DESCRIPTIVA

OBJECTIU 10. CREIXEMENT I PROMOCIÓ ECONÒMICA

Elaboració inicial de la secretaria tècnica en base a la informació de que disposa l'Ajuntament de Girona.

març 2004

Coordinació redacció:
Agenda 21 Local de Girona
Ajuntament de Girona

INDEX:

1. ANTECEDENTS I INTRODUCCIÓ	2
2. ESTRUCTURA ECONÒMICA DEL MUNICIPI.....	4
2.1. Principals indicadors macroeconòmics	4
2.2. El model de creixement de Girona i el paper predominant del sector públic ..	7
3. MERCAT DE TREBALL I POBLACIÓ ACTIVA	10
3.1. El mercat laboral gironí. Població activa	10
3.2. El mercat de treball de Girona i la seva obertura exterior.....	10
3.3. La predominància del sector serveis en els llocs de treball	12
3.4. Atur, nivells de protecció i mesures d'inserció social i laboral	12
3.5. El Dispositiu d'Inserció Econòmica (DIE) de l'Ajuntament de Girona	14
4. ANÀLISI DEL SECTOR PRIMARI.....	16
4.1. Agricultura	16
4.2. Ramaderia	17
4.3. Explotacions mineres.....	18
5. ANÀLISI DEL SECTOR SECUNDARI	19
5.1. Nombre i tipus d'indústries per sectors d'activitats.....	19
5.2. Ubicació i característiques de les zones industrials.....	20
5.3. Classificació i riscos de les activitats industrials amb incidència ambiental ..	20
6. ANÀLISI DEL SECTOR TERCIARI: COMERÇ I SERVEIS.....	22
6.1. Caracterització del sector terciari.....	22
6.2. Ubicació i característiques de les zones comercials i de serveis.....	23
6.3. Incidències de les activitats terciàries sobre els recursos i el medi ambient .	25
6.4. Comerç just i consum responsable	27
7. COMUNICACIÓ, EDUCACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN RELACIÓ AMB EL CREIXEMENT I PROMOCIÓ ECONÒMICA.....	28
7.1. Informació, formació i divulgació	28
7.2. Percepció i participació ciutadana.....	29
 FONTS CONSULTADES.....	 31
RELACIÓ MATERIAL DISPONIBLE A L'ANNEX.....	32

1. ANTECEDENTS I INTRODUCCIÓ.

A la *Declaració d'Objectius de l'Agenda 21 Local de Girona* es manifesta que la plena ocupació i el benestar social són objectius d'una societat sostenible. La societat ha d'activar mecanismes d'increment i igualació de les rendes familiars disponibles. Per a fer-ho cal generar riquesa i aquesta s'assoleix amb un creixement econòmic que ha de ser compatible amb els objectius de la sostenibilitat: buscar benestar i riquesa per ara i per al futur. La dinamització de determinats sectors econòmics ha de permetre simultàniament el desenvolupament social i, per tant, el creixement de l'ocupació, encara que la contribució sigui diferent segons l'activitat de què es tracti. En aquest sentit, s'ha de promoure empreses que necessitin més ocupació i/o que donin valor afegit al teixit socioeconòmic de la ciutat. Certament, el creixement, té determinats límits no necessàriament coincidents en el temps, entre els quals destaquen:

1. El desitjable efecte positiu de la globalització que, a llarg termini, ha de permetre la successiva substitució d'uns països per altres com a productors de diferents béns o serveis en la mesura que vagin sent capaços de generar-los i que això ajudi al seu desenvolupament. Aquí és perfectament aplicable el principi de subsidiarietat, de manera que, sempre que es pugui, s'ha de produir al més a prop possible del consum, sense arribar a unitats de producció de dimensions que no mantinguin una bona relació de qualitat - cost del producte.

2. La necessària conservació del patrimoni natural en els seus aspectes més elementals (aigua, aire, boscos, etc.) fomentant la modulació cap a la sostenibilitat amb productes i sistemes de producció no contaminant, amb la màxima eficiència energètica i de llarg cicle vital. L'inevitable cost ecològic de determinats productes i processos haurà de ser corregit amb mesures correctores i el cost d'aquestes s'ha d'anar incorporant gradualment al del producte.

En aquest sentit, la *Declaració d'Objectius per a l'Agenda 21 Local de Girona* recull els següents elements clau per a l'objectiu 10, *Creixement i promoció econòmica*:

- Retenir les empreses existents i promoure una infraestructura atractiva per a noves localitzacions industrials a partir de la creació de sòl industrial, serveis telemàtics, accessos a les xarxes de carreteres i ferrocarril i als futurs centres de transport intermodal. Així mateix, impulsar determinats estímuls econòmics.
- Promoure activitats de tipologies poc contaminants i lligades, a ser possible, a les matèries primeres més properes: serveis de turisme sostenibles, foment de produccions ecològiques dels productes derivats de l'agricultura i la ramaderia, i la potenciació de les indústries telemàtiques i ofimàtiques, etc. Orientar les activitats cap a productes reciclables i promoure la reducció de residus en origen.
- Implementar mesures per a la inserció social de col·lectius amb alt índex d'atur i fomentar viviers d'empreses i de societats de capital-risc.
- Potenciar una xarxa comercial autònoma en els diferents barris de la ciutat per fomentar una nova relació urbana i evitar la mobilitat comercial.
- Promoure la racionalitat del consum estimulant-lo cap a nivells sostenibles i fomentar el comerç just i el consum responsable.

En el procés d'elaboració de l'Agenda 21 Local de Girona, tal i com es detallen en la *Declaració d'Objectius de l'Agenda 21 Local de Girona*, l'Ajuntament de Girona es responsabilitza de preparar i recollir la documentació necessària per tal que es conegui

la situació actual del municipi respecte a la sostenibilitat dels objectius esmentats. L'Ajuntament, recollint la proposta del Consell Municipal de Sostenibilitat en sessió de febrer de 2002, ha decidit presentar a l'avaluació d'experts tècnics externs a l'Ajuntament el conjunt de dades en relació al creixement i promoció econòmica que estan a disposició de l'Ajuntament de Girona. El document que es presenta a continuació s'inscriu en aquest procés, i és el resultat del recull de dades realitzada des de la secretaria tècnica de l'Agenda 21 Local en base a la informació de què disposa l'Ajuntament de Girona.

Per l'elaboració d'aquesta memòria s'ha partit de l'estudi de Josep Oliver (2000) que presenta un anàlisi detallat de les bases productives i ocupacionals de l'activitat econòmica de la ciutat de Girona i del conjunt l'àrea urbana entre els anys 1970 i 1997; dels diferents anàlisis del mercat de treball de la demarcació de Girona publicats per la Unitat de Promoció i Desenvolupament de les Comarques Gironines; i les Bases d'acord per a un pacte territorial per a la promoció econòmica, l'ocupació i la cohesió social a la ciutat de Girona, redactades per la comissió d'inserció econòmica del Consell Econòmic i Social. També s'han tingut en compte els diferents anuaris i estudis de la Caixa de Catalunya.

Antecedents. El Pla de Ciutat.

El Pla de Ciutat de Girona, aprovat l'any 1994, estableix una línia estratègica destinada a "*Modernitzar l'economia de la ciutat*", que inclou 7 objectius, 14 subobjectius i proposa 38 mesures concretes. Així dins la Línia 2. *Modernitzar l'economia de la ciutat al servei de tot el seu entorn territorial*, s'inclouen els següents objectius:

- 2.1. Promoure l'emergència d'empreses i sectors que modernitzin l'economia.
- 2.2. Millorar la competitivitat dels sectors existents en aspectes d'informació, qualificació professional i recepció i difusió de tecnologia.
- 2.3. Millorar la competitivitat dels entramats d'empreses específics de l'àrea gironina amb més potencialitat de generar conjuntament avantatges competitius.
- 2.4. Consolidar Girona com la capital catalana de serveis al turisme.
- 2.5. Fer de Girona un centre europeu de turisme urbà.
- 2.6. Guanyar noves atractivitats com a capital comercial.
- 2.7. Integrar l'economia orientada a mercats locals de les comarques gironines i del sud francès amb aquelles iniciatives que es puguin endegar cooperant de ciutat a ciutat.

En Resum, el Pla de Ciutat de Girona posa èmfasi en potenciar l'atractivitat comercial i turística de Girona i a l'hora promoure aquells sectors específics ja existents i que poden tenir més avantatges competitius. També proposa estudiar les potencialitats de les telecomunicacions lligades a l'audiovisual o creació cultural, del sector de la cultura, del de la biotecnologia lligada a l'agroalimentari, dels serveis a la pagesia moderna, del de distribució i logística.

2. ESTRUCTURA ECONÒMICA GENERAL DEL MUNICIPI

2.1. Principals indicadors macroeconòmics.

El producte interior brut (PIB).

El producte interior brut (PIB) és un indicador, que tot i les seves limitacions, s'utilitza encara per mesurar la riquesa econòmica generada en un territori. El PIB del municipi de Girona, estimat a l'any 1996, es situava a 245.409 milions de pessetes de l'època, i el PIB per càpita de Girona (taula 1) era superior al de la mitjana de Catalunya.

Taula 1. Producte interior brut a preus de mercat (PIBpm) per habitant a Girona, Gironès i al conjunt de Catalunya (1991, 1996)

	1991		1996	
	Milers PTA	Índex	Milers PTA	Índex
Girona	2.720,78	153,60	3.477,23	143,32
Gironès	2.173,96	122,73	2.816,40	116,08
Catalunya	1.771,32	100,00	2.426,18	100,00

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Durant el període de 1995 a 2002, el creixement acumulat del PIB a la comarca del Gironès va ser del 24,8%, molt similar al de la mitjana de Catalunya (24,9%) però allunyat del de les comarques més dinàmiques (Baix Llobregat: 29,2%, Terra Alta: 28,7%) o fins i tot inferior al d'algunes comarques limítrofes (Baix Empordà: 26,5%, Pla de l'Estany: 26,1%). Tot i així, el Gironès presentava a l'any 2002 un PIB total de 2.386 milions d'euros (16.688 € per habitant), i es manté com la vuitena comarca del Principat per aportació al PIB total, amb un 2,5% de la renda generada a Catalunya. Només és superada per les comarques metropolitanes i les capçaleres de demarcació (Segrià i Tarragonès).

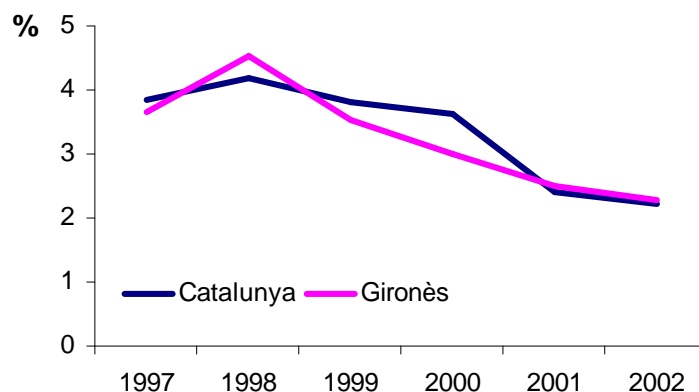

Figura 1. Taxes de variació real del PIB en %. 1997-2002.

Font: Anuari Econòmic Comarcal (2003). Caixa de Catalunya

L'any 2002 el Gironès va créixer un 2,29%, només lleugerament per sobre de la mitjana del país (2,23%). En els darrers anys (figura 1) la variació del PIB del Gironès ha presentat valors en consonància amb el creixement del conjunt català, si bé amb resultats més continguts que han reforçat la tendència de pèrdua de pes relatiu de la comarca, de manera que per el conjunt del període 1998-2002 l'augment acumulat del PIB es va situar per sota la mitjana catalana (11,81% davant del 12,65% català).

La renda familiar bruta disponible.

La variable que s'usa usualment per mesurar el nivell de renda és la renda familiar bruta disponible (RFBD) per habitant, que expressa, millor que el PIB per càpita, la situació econòmica de les famílies. La RFBD és la renda disponible per al consum o estalvi familiar, i està integrada per totes les fonts possibles d'ingrés de les llars a les que ja s'hi ha aplicat les detraccions obligatòries (per impostos per exemple). La única sèrie disponible d'estimacions de la RFBD a la ciutat de Girona és la realitzada per Josep Oliver a "De la *Gran Gerona* a l'àrea urbana de Girona" (2000). Els resultats aconseguits per Oliver (taula 2) indiquen que la RFBD disponible per habitant de la ciutat de Girona a l'any 1996 era un 13% superior a la de la mitjana de Catalunya i un 28% per sobre de la d'Espanya. Aquesta situació és el resultat del fort augment (34%) de la renda a la ciutat entre 1986 i 1996, per sobre de l'augment de Catalunya i Espanya, i que fan que les diferències de renda s'hagin eixamplat, almenys fins 1996. La renda per habitant de Girona és també superior a la mitjana del conjunt de la demarcació de Girona, però aquesta diferència és menor i ha tendit a disminuir en els darrers anys. En termes generals hi ha hagut una sortida de l'activitat de la ciutat de Girona a la primera i segona corona de municipis que l'envolten, el que ha significat un creixement de l'ocupació superior. Aquest factor, juntament amb l'alentiment de la participació del sector públic en la generació de renda urbana, dóna raó de la pèrdua relativa de la ciutat en relació amb la resta de la demarcació. Si en prenen en consideració els resultats de renda pel conjunt de Girona, Salt i Sarrià de Ter (el que se n'ha anomenat la "ciutat real") els resultats són només un 6 per cent per sobre de la mitjana catalana, a causa sobretot dels menors ingressos per habitant de Salt i Sarrià, que se situen prop del 85% de la mitjana catalana el 1996, tot i que Sarrià reflecteix una dinàmica econòmica més positiva (passa del 83,9% de la mitjana catalana al 1986 al 85,9% al 1996) que Salt (que passa del 88,5% al 85,6) com posa de manifest la figura 2. [Font: Josep Oliver, 2000. Capítols 10.1-10.2. pp:349-365].

Taula 2. Renda familiar bruta disponible (RFBD) per càpita a Girona, Catalunya i Espanya entre els anys 1986 i 1996. Renda en pessetes de cada any.

any	Valors absoluts			Base 100 Catalunya		
	Girona	Catalunya	Espanya	Girona	Catalunya	Espanya
1986	722.356	646.873	595.745	111,7	100,0	92,1
1987	800.699	719.622	653.462	111,3	100,0	90,8
1988	884.788	789.576	715.831	112,1	100,0	90,7
1989	982.362	857.582	799.645	114,6	100,0	93,2
1990	1.140.361	1.007.428	899.939	113,2	100,0	89,3
1991	1.307.096	1.140.915	992.233	114,6	100,0	87,0
1992	1.364.609	1.212.484	1.062.531	112,5	100,0	87,6
1993	1.447.718	1.297.784	1.128.662	111,6	100,0	87,0
1994	1.498.700	1.336.383	1.161.568	112,1	100,0	86,9
1995	1.604.834	1.426.006	1.259.427	112,5	100,0	88,3
1996	1.680.007	1.481.329	1.314.726	113,4	100,0	88,8

Font: Josep Oliver (2000)

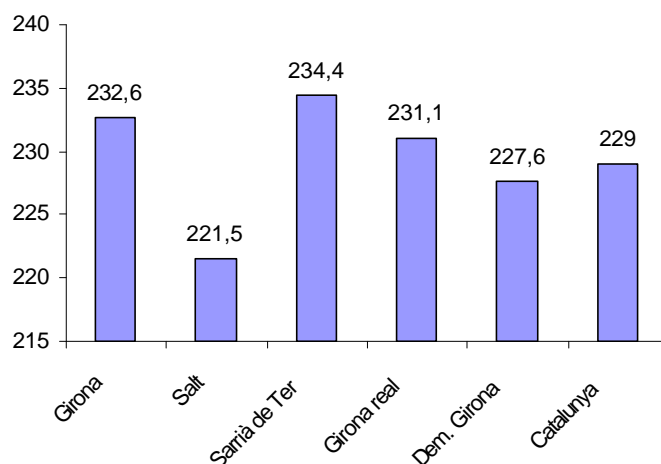

Figura 2. Evolució de la RFB per habitant a Girona, Salt, Sarrià de Ter, Girona Real (Girona+Salt+Sarrià de Ter), demarcació de Girona i Catalunya. (1986-1996). Base segons valors de 1986=100. Font: Josep Oliver (2000)

En l'estudi de Josep Oliver també es va analitzar la distribució de la renda (RFB) entre els diferents barris de la ciutat (taula 3).

Taula 3. Distribució de la RFB per habitant als barris de Girona (1981-1996) en comparació amb el del conjunt de la ciutat pres com a índex de referència = 100.

Barri	1981 ¹	1991	1996
Barri Vell	102	108	111
Can Gibert del Pla	100	90	86
Carme-Vista Alegre	102	107	108
Casernes	63	100	99
Devesa-Mercadal	114	115	117
Eixampla	110	108	108
Font de la Pòlvora	52	57	56
Germans Sàbat-Taialà	97	92	89
La Rodona	107	104	102
Montilivi	99	96	98
Montjuïc	108	102	110
Palau	104	94	101
Pedret	108	104	101
Pont Major-Campdorà	83	87	86
Sant Daniel	108	107	104
Sant Narcís	107	101	99
Sant Ponç-Domeny	84	86	97
Santa Eugènia	100	101	96
Vila-Roja	83	92	88
<i>Girona</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

Font: Josep Oliver (2000) ¹Es considera la mateixa renda per habitant als barris que el 1981 estaven agrupats.

Segons les seves estimacions, i en funció de la RFB per càpita (taula 3), hi ha un centre ben delimitat amb uns ingressos disponibles per càpita que superen el 110 de la mitjana de la ciutat a la Devesa-Mercadal, el Barri Vell i a Montjuïc. A aquest centre s'hi afegeix un segon cinturó de barris, amb rendes compreses entre el 100 i 110 de la mitjana de la ciutat (Pedret, La Rodona, L'eixampla, Carme-Vista Alegre, Palu i Sant

Daniel). A l'entorn d'aquests hi ha una anella de barris amb nivells de renda per sota de la mitjana de la ciutat. Tanmateix, si la comparació de la renda s'efectués amb la mitjana de Catalunya, únicament Can Gibert del Pla, el PontMajor-Campdorà i la Font de la Pólvora quedarien situats a un nivell inferior de la mitjana, i d'aquests només Font de la Pólvora resta per sota de la mitjana d'Espanya (amb un 71%).

En termes d'evolució, entre 1981 i 1996, els barris amb menys i més renda han tendit a augmentar-la més ràpidament que els situats a la zona intermèdia. Pel que fa a les diferències entre les rendes màximes (Devesa-Mercadal) i mínimes (Font de la Pólvora) Oliver destaca que són molt contingudes i que tendeixen a reduir-se ja que la relació ha passat del 2,20 de l'any 1981 al 2,09 el 1996 [Font: Josep Oliver, 2000. 10.2. La renda als barris de Girona 1981-1996 pp:353-367]

2.2. El model de creixement de Girona i el paper predominant del sector públic.

El pes del sector terciari en el creixement de l'economia de Girona ciutat ha estat sempre elevat (taula 4a) i superior al de la mitjana de Catalunya, on a l'any 1996 el sector serveis aportava el 60% del valor afegit brut. El pes del sector terciari a Girona supera amb escreix el que es dona en altres ciutats catalanes de mides similars i és similar, fins i tot lleugerament superior, al percentatge que presenta la ciutat de Barcelona (taula 4b).

Segons el nombre d'establiments i empreses professionals per grans sectors d'activitat que paguen l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE), a Girona (Taula 5) a l'any 2001 els establiments dedicats als serveis i al comerç representaven el 65% del total d'establiments i empreses. Aquesta proporció és similar a la que hi ha en altres ciutats catalanes. Entre l'any 1994 i l'any 2001, el nombre d'establiments total a Girona es va incrementar en gairebé un 40%, El nombre d'establiments dedicats al comerç al detall es va incrementar en un 14%, mentre que la resta d'establiments de comerç i servei van incrementar-se en un 56% (taula 5).

Taula 4a. Evolució del valor afegit brut a cost de factors (VAB cf) dels principals sectors a Girona ciutat, en milions de pessetes (M PTA) de l'any 1990 i en percentatge respecte al total.

Sector	1970		1975		1981		1986		1991		1996	
	M PTA	%	M PTA	%	M PTA	%	M PTA	%	M PTA	%	M PTA	%
Indústria	7.846	13,92	12.392	14,11	15.071	17,95	17.959	17,44	24.863	17,27	26.626	17,93
Construcció	3.507	6,22	6.265	7,13	4.953	5,90	7.719	7,49	11.239	7,80	9.870	6,65
Serveis	44.627	79,16	68.727	78,25	63.573	75,72	76.677	74,45	107.000	74,31	110.958	74,71
Total	56.374	100,00	87.830	100,00	83.959	100,00	102.991	100,00	144.001	100,00	148.519	100,00

Font: Josep Oliver (2000).

Taula 4b. Percentatge dels principals sectors del Valor Afegit Brut (1996)

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Girona	0,33	16,88	6,61	76,18
Barcelona	0,23	20,62	4,91	74,23
Tarragona	0,80	33,13	7,51	58,56
Lleida	2,97	19,86	7,89	69,28
Mataró	0,74	30,63	6,73	61,91
Manresa	0,92	29,64	6,53	62,90
Reus	1,32	26,48	9,36	62,84

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Taula 5. Establiments d'empreses i professionals per grans sectors d'activitat (IAE)

Any	Indústria	Construcció	Comerç al detall	Serveis (menys comerç al detall)	Professionals i artistes	Total
2001	345	904	1.912	4.060	1.930	9.151
2000	319	731	1.765	3.674	1.729	8.218
1999	352	782	1.916	3.730	1.893	8.673
1998	360	728	1.929	3.594	1.838	8.449
1997	343	676	1.884	3.376	1.799	8.078
1996	341	598	1.790	3.016	1.676	7.421
1995	335	528	1.728	2.819	1.595	7.005
1994	326	445	1.673	2.606	1.517	6.567

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Tal i com recull Josep Oliver, els sectors que han impulsat més el creixement de Girona han estat els serveis públics i els adreçats a les empreses, que en conjunt aporten a l'entorn del 40% de tota l'expansió de la ciutat en el darrer quart de segle. El model de creixement de Girona no és però tant simple. En les darreres tres dècades la ciutat ha definit un sector diferent com a líder de creixement: als anys setanta, la construcció i la indústria, fonamentalment de transformats metàl·lics però també l'alimentària; els anys vuitanta, els serveis públics i a les empreses s'afegeixen a l'impuls de la construcció i de la indústria; els anys noranta, la moderació del creixement reflecteix l'absència d'un sector líder. Aquest model presenta aproximadament un 20% de tot el creixement del PIB resultat de les actuacions de les administracions públiques i aquesta visió de l'especialització de la ciutat es referma encara més si en comptes de valor afegit es parla d'ocupació, on ocupa més del 30% de llocs de treball (veure apartat 3.3). De cares al futur, però, no es pot esperar un mateix impuls de les administracions públiques com el mantingut fins ara, i la construcció difícilment podrà tenir el paper rellevant com en el de la recuperació dels anys vuitanta.

Per concloure, podria afirmar-se que Girona ha tancat una etapa de grans transformacions productives que s'han caracteritzat per una important reordenació industrial, reforçant el paper de sectors ja tradicionals com el de transformats metàl·lics i les indústries alimentàries, disminuint el pes industrial en el teixit urbà, al mateix temps que s'ha diversificat la base industrial en detriment de sectors de menys futur (en especial, del tèxtil). I en el terciari, s'ha produït una veritable revolució, amb la introducció del sector públic a una escala desconeguda, la modernització de les estructures comercials, la important especialització en serveis financers, comunicacions i serveis personals i a les empreses. Tanmateix, aquest model sembla haver assolit un cert sostre, almenys pel que fa a la seva capacitat de generar creixements superiors a la mitjana del país.

El principal repte que afronta la ciutat és el de la substitució d'un sector públic que ha actuat parcialment de motor de l'economia urbana i que difícilment podrà tornar a assumir un paper semblant, però sí que hauria de continuar a ajudar a configurar un veritable centre d'especialització dels dos subsectors industrials majoritaris. A més, el comerç i l'hoteleria han de reforçar les seves posicions, ampliant i diversificant l'oferta, ja que els altres sectors terciaris que han liderat el creixement (serveis financers, lloguers, i serveis personals i a les empreses) poden aportar menys dinàmica futura.

Sens dubte Girona s'encamina a constituir-se en centre turístic i d'atracció comercial de la resta de la demarcació i fins el sud de França. Tanmateix, caldria que la ciutat (i aquesta és una tasca nova i diferent pel sector públic) avancés també en la promoció dels serveis productius d'elevada qualificació que el conjunt de l'àrea urbana, l'àrea metropolitana i la mateixa demarcació necessiten. Aquests serveis són els vinculats a la tradició industrial de l'àrea urbana o metropolitana: indústries alimentàries, de maquinària i transformats metàl·lics i de fusta i suro. Això reclama un nou paper del sector públic: que passi de ser creador de PIB a generar espais favorables a la seva expansió. [Font: extret de Josep Oliver (2000). 6.3. *El model de creixement de Girona i el paper dominant del sector públic*. pp:226 -230]

3. MERCAT DE TREBALL I POBLACIÓ ACTIVA

3.1 El mercat laboral gironí. Població activa.

Segons les dades del *Cens de població i habitatges* de l'any 2001, la població treballadora ocupada resident al municipi de Girona és de 35.562 persones (55% homes i 45% dones, taula 6), dels quals 24.980 treballen a la mateixa ciutat i 10.560 es desplacen a treballar fora. La ciutat de Girona genera però un mercat de treball propi que abasta un ampli territori més enllà dels límits administratius del municipi (veure apartat 3.2). D'acord amb el mateix cens, el 84% dels residents ocupats a la ciutat de Girona treballaven a compte d'altri i el 16% eren empresaris o professionals que treballaven per compte pròpia. D'aquests, gairebé la meitat (46%) contracten també a altres persones. Les dones representen només poc més d'un terç (34%) del total d'empresaris i professionals,

Entre els treballadors contractats residents a la ciutat de Girona, el 77,5% tenien contracte fix o indefinit (el 79,4% dels homes i el 75,4% de les dones) i la resta un contracte temporal o eventual. Per tipus d'ocupació, el 4% dels contractes són per llocs de direcció i gerència, el 26% són professionals i tècnics, el 24% són operaris, i la majoria, el 43%, són personal administratiu, comercial i de serveis. En conjunt el 47% dels contractes son ocupats per dones, però representen només el 18% dels operaris i el 29% dels llocs de direcció. Les dones són majoritàries (66%) entre el personal de serveis, administratiu i serveis; i representen el 48% dels professionals i tècnics.

Taula 6. Població de Girona en relació a l'activitat. Any 2001.

Relació amb l'activitat	Dones	Homes	Total
Població activa laboral o a la llar	22.727	21.132	43.859
Ocupats	16.074	19.488	35.562
Busquen 1ª ocupació	273	259	532
Desocupats ocup. anterior	1.523	1.227	2.750
Feines de la llar	4.857	158	5.015
Població no activa laboralment	15.955	14.616	30.571
Pensionistes de jubilació	3.366	4.594	7.960
Pensionistes de viduïtat/orfenitat	2.212	76	2.288
Pensionistes d'invalidesa	539	604	1.143
Escolars i estudiants	7.830	7.660	15.490
Altres situacions	2.008	1.682	3.690
TOTAL POBLACIÓ	38.682	35.748	74.430

Font: INE. Censo de Población y Viviendas. 2001

3.2. El mercat de treball de Girona i la seva obertura exterior.

Les darreres dades del Cens de 1996 (el del 2001 no té encara dades disponibles al respecte) indiquen que a la ciutat de Girona hi havia localitzats 34.044 llocs de treball dels quals 19.473 (57%) eren ocupats per residents a la mateixa ciutat i 14.571 (43%) per persones residents fora de Girona. A més, diàriament, 8.833 residents gironins es desplaçaven a treballar fora. El que significa que gairebé el 69% de la població de Girona treballava en la mateixa ciutat, i que el 57% dels llocs de treball localitzats a la ciutat eren ocupats per residents.

La suma dels fluxos d'entrada i sortida a Girona per motius de treball ha augmentat un 60% entre els anys 1986 i 1996. Aquest augment ha estat aproximadament d'un 49%

pel que als moviments entre Girona i els 26 municipis de l'Àrea Urbana¹ definida per Josep Oliver, on s'ha passat de 8.000 a prop de 12.000 desplaçaments diaris. L'augment ha estat, però, proporcionalment molt més important amb la resta de l'àrea metropolitana, on pràcticament s'han duplicat els moviments, des dels 1.800 ocupats que circulaven a l'any 1986 fins a més de 3.500 a l'any 1996 (figura 3).

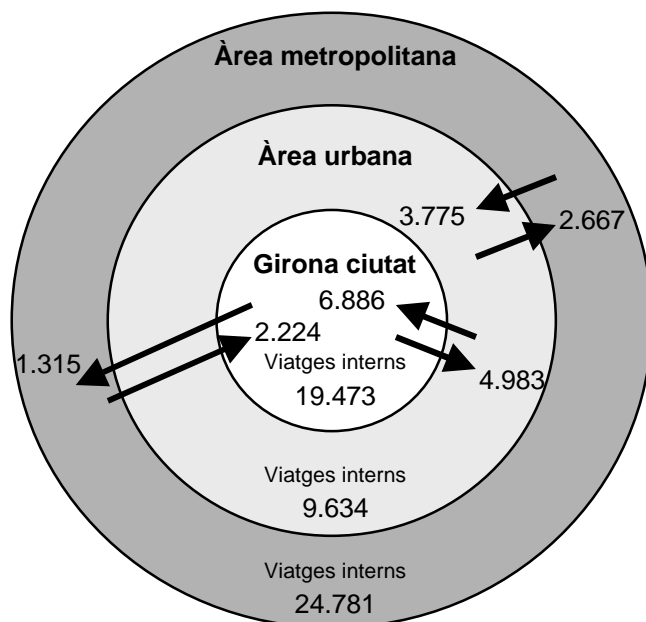

Figura 3. Esquematzació dels desplaçaments per motiu laboral entre els principals territoris de l'àrea metropolitana de Girona (1996). Font: Josep Oliver (2000), de dades de l'IDESCAT.

Els desplaçaments per motius laborals presenten a l'any 1996 un saldo positiu a favor de Girona de 1.986 persones, quan es comparen les dades de mobilitat laboral del decenni 1986-1996 (saldo positiu de 3.017 persones el 1986) s'observa però que s'ha reduït el pes de Girona en prop de 1.000 persones a favor dels municipis de l'àrea urbana. Per conèixer les infraestructures de transport i les dades detallades de la mobilitat es pot consultar la memòria de l'objectiu 5. *Accessibilitat i mobilitat urbana*.

Tot plegat posa de manifest una mobilitat creixent per motius de treball, i una creixent obertura exterior del mercat de treball de Girona cap a l'àrea urbana i l'àrea metropolitana. Hi ha però una diferència de comportament entre la indústria i els serveis, així la ciutat registra un volum d'entrada cada cop més important de personal qualificat dedicat a les activitats terciàries del sector públic i els serveis a les empreses, així com de treballadors dedicats al comerç, que en conjunt representen més de les dues terceres parts del saldo positiu per mobilitat per motius laborals. A l'altre extrem, un saldo negatiu (proper a les 600 persones) de treballadors industrials dedicats a indústries manufactureres. [Font: Josep Oliver, 2000. capítol 2.3. *El mercat de treball a Girona i la seva obertura exterior*. pp:64-89.]

¹ Àrea Urbana de Girona segons Josep Oliver (2000): Aiguaviva, Bescanó, Bordils, Canet d'Adri, Cervià de Ter, Colomers, Flaçà, Fornells de la Selva, Garrigoles, Girona, Juià, Llambilles, Madremanya, Palol de Revardit, Quart, Riudellots de la Selva, Salt, Sant Gregori, Sant Joan de Mollet, Sant Jordi Desvalls, Sant Julià de Ramis, Sant Martí de Llémena, Sant Martí Vell, Sarrià de Ter, Vilablareix

3.3. La predominància del sector serveis en els llocs de treball.

La taula 7 resumeix la informació disponible sobre els llocs de treball situats a la ciutat de Girona en el període 1970-1996. El creixement de llocs de treball és important però no és homogeni per sectors, així mentre que el sector primari i la construcció han reduït el total de llocs de treball, i la indústria presenta un creixement inferior a la mitjana, els serveis es destaquen amb diferència com el principal sector d'activitat. Aquestes dades d'ocupació reflecteixen el caràcter marcadament terciari de l'economia gironina, que s'ha accentuat molt a partir de l'inici de la dècada dels 80. Subsectorialment cal destacar el pes dominant de l'ocupació a les administracions públiques, que l'any 1996 representava el 40% de l'ocupació del sector serveis i el 30% del total dels llocs de treball localitzats a la ciutat. Després dels serveis públics, el segon grup és el de la resta dels serveis personals i a les empreses, que representa poc més del 16%, i el tercer lloc correspon al comerç que representava l'any 1996 aproximadament un 14% del volum total de llocs de treball de la ciutat. Aquests tres subsectors representaven més del 60% del total dels llocs de treball, i el sector serveis en conjunt representava prop del 76% del total de llocs de treball.

Taula 7. Ocupats a la ciutat de Girona per branques productives 1970-1996. Llocs de treball localitzats i canvi mitjà percentual entre 1970 i 1996

Sector	1970 ¹	1975 ¹	1981 ¹	1986	1991	1996	1996-1970 (%)
Agricultura	348	392	246	275	425	290	-0,6
Indústria	4.591	5.205	5.848	6.746	7.028	5.737	1,0
Construcció	2.663	3.525	2.545	1.983	2.912	2.187	-0,7
Serveis	14.270	18.750	17.648	19.053	23.784	25.805	3,1
Total	21.872	27.872	26.287	28.057	34.149	34.019	2,1

Font: Resumit de Josep Oliver (2000), a partir de dades de l'IDESCAT i de l'INE. ¹Dades estimades.

La terciarització de l'economia de la ciutat de Girona s'ha incrementat encara més en els darrers anys. Així, en el primer trimestre de l'any 2003, el nombre de comptes de cotització en el Registre General de la Seguretat Social era de 4.249, de les quals 3.525 (83,0%) corresponien al sector de serveis, 410 (9,6%) a la construcció i 294 (6,9%) a la indústria. El nombre de treballadors i treballadores cotitzants era de 47.148. El sector de serveis, amb 40.799 efectius, aplegava el 86,5% dels cotitzants, seguit de la indústria i la construcció amb 3.298 (7,0%) i 2.967 (6,3%) respectivament. El registre d'autònoms comptabilitzava, en el mateix període, 5.986 cotitzants, el 77,2% dels quals es localitzaven en el sector serveis, seguit de la construcció amb el 12,5% i la indústria amb el 9,1%.

3.4. Atur, nivells de protecció i mesures d'inserció social i laboral.

El nombre de persones aturades a Girona va anar disminuint entre els anys 1994 i 2000, i s'ha mantingut estable des de llavors (figura 4). La mitjana d'atur registrat a l'Oficina de Treball de la Generalitat a l'any 2002 va ser de 2.063 efectius (1.210 dones i 853 homes), majoritàriament persones amb estudis d'EGB o Certificat Escolar. En relació a la població d'entre 15 i 64 anys, el nombre de persones en atur representa el 4% (un 3,4% són homes i un 4,6% dones). El nombre de dones a l'atur és

significativament superior al d'homes. Als darrers anys les dones han representat aproximadament el 60% de les persones aturades a Girona (taula 8).

En el segon trimestre de l'any 2003 a la ciutat de Girona hi havia 1.974 persones aturades, el que representava una taxa del 3,82% (en relació a les 51.680 persones de població entre 16 i 64 anys segons el cens del 2001).

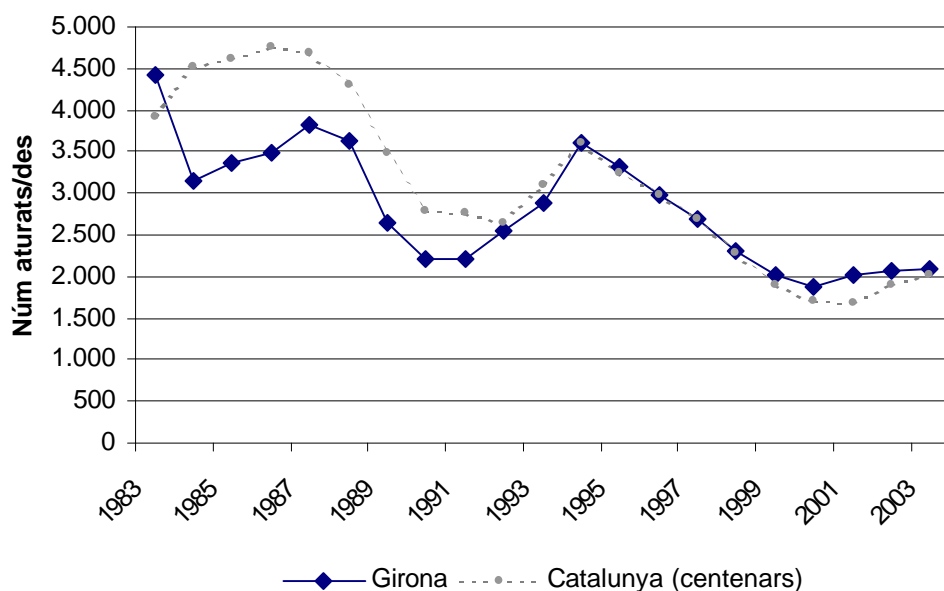

Figura 4. Evolució del nombre total de persones aturades a Girona, en números totals, i al conjunt de Catalunya, en centenars de persones (1983-2003). Font: Institut d'Estadística de Catalunya.

Taula 8. Evolució de la proporció d'homes i dones en el nombre total de persones aturades a Girona

Any	Homes		Dones		Total Núm.
	Núm	%	Núm	%	
2003	903	42,9	1.200	57,1	2.103
2002	885	42,7	1.189	57,3	2.074
2001	786	39,1	1.222	60,9	2.008
2000	733	39,0	1.145	61,0	1.878
1999	773	38,2	1.249	61,8	2.022
1998	949	41,2	1.357	58,8	2.306

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya

Al llarg de l'any 2002, a la ciutat de Girona es van signar 40.216 contractes de treball (21.506 les dones i 18.710 els homes), dels quals 4.491 (11%) van ser indefinits i 35.725 (89%) temporals. El contracte a temps parcial (temporal o indefinit) s'utilitza en una major proporció entre la població laboral femenina. El 71% dels 3.803 contractes a temps parcial efectuats durant el primer trimestre de l'any 2003 a Girona van afectar a dones. Pel que fa als contractes indefinits, a la ciutat de Girona durant el primer trimestre de 2003, el 51,2% van ser signats per dones i la resta per homes. Les dones van signar també el 56% dels contractes temporals efectuats a Girona durant el mateix període.

Dins de la demarcació de Girona la participació femenina en l'economia productiva és sensiblement superior a la que es troba al conjunt de Catalunya i en l'estat, però encara és lluny d'arribar a les xifres d'altres països europeus i dels objectius fixats per

la Unió Europea. La Unitat de Promoció i Desenvolupament (UPD) de les Comarques Gironines ha dut a terme, al llarg del 2003, un estudi per recollir propostes de millora de la inserció laboral i empresarial de les dones. A l'annex es recullen les principals recomanacions de l'estudi, tal i com es varen publicar en el número 2 de l'Observatori (consultar pàgina web <http://www.ajuntament.gi/web/ocupacio//marcpublicacions.htm> per a més informació).

Les dades del padró municipal de Girona (gener de 2002) indiquen que, dels 78.630 habitants de la ciutat, el 6,9% (5.433) són immigrants vinguts de fora de l'Estat Espanyol, el 73,6% dels quals se situen en la franja d'edat laboral (15-64 anys). El pacte territorial per a la promoció econòmica, l'ocupació i la cohesió social a la ciutat de Girona considera que la integració social i laboral d'aquestes persones suposa alhora un repte i una oportunitat de millorar el mercat de treball i la cohesió social.

El *Consell per a la cohesió social de Girona*, en el seu primer any de funcionament, ha debatut la problemàtica de l'accés al treball i la creació d'ocupació a Girona. En aquest sentit, ha organitzat tres debats per obrir un diàleg amb diverses entitats i institucions respecte de l'impacte social del treball en l'actualitat. El resultat d'aquests debats ha estat una declaració de compromisos en la qual es destaca que les condicions econòmiques i socials globalment favorables de Girona no han de fer oblidar l'existència de dos grans reptes de futur del treball i la cohesió a la ciutat: L'existència de col·lectius en situació de risc, i els cada cop més importants dèficits actitudinals. El Consell destaca que existeixen tres grups socials amb dificultats per accedir al treball i a les condicions de ciutadania que aquest comporta: els joves no-qualificats (provinents especialment del fracàs escolar), les dones adultes i els immigrants no comunitaris. Per altra banda també senyala que la tradicional bonança condueix cap a una pèrdua de tensió i de motivació, cap a l'oblit de transmetre el valor del treball i l'esforç, que es tradueix en una manca de professionalitat, i que es pot convertir en una debilitat per afrontar el futur. En aquest sentit el Consell ha senyalat que "el perill de morir d'èxit ens pot afectar a tots".

D'altra banda, el mercat de treball gironí afronta també el repte de combatre la sinistralitat laboral. Les dades del Departament de Treball indiquen que l'any 2002 es van produir a la demarcació de Girona 17.056 accidents laborals (262 més que en l'any anterior), 24 dels quals van ser mortals. Al Gironès, el mateix any 2002, el nombre d'accidents laborals va ser de 5.182 (335 més que a l'any anterior), 7 dels quals van ser mortals.

3.5. El Dispositiu d'Inserció Econòmica (DIE) de l'Ajuntament de Girona.

El Dispositiu d'Inserció Econòmica (D.I.E) és un servei creat per l'Ajuntament de Girona que té com a objectiu ajudar les persones a trobar feina i a les empreses a trobar treballadors. L'objectiu no és només facilitar l'accés al treball, sinó que es dona una especial importància a l'estabilitat del mateix. Es pot trobar més informació sobre les activitats del DIE a la pàgina web de l'ajuntament (<https://www.ajuntament.gi/web/ocupacio/die.htm>) o la memòria sobre l'objectiu 13. *Educació* de l'Agenda 21.

Entre les modalitats d'inserció promogudes pel DIE hi ha l'Escola Taller, el pla de Transició al Treball i el Taller Ocupacional, que es basen en la formació. També hi a

un servei (Treball i Formació /DIE) que té com objectiu ajudar a les persones a trobar feina, posant-les en contacte amb empreses que necessiten personal. Aquest servei, durant l'any 2002, va inscriure a 1.347 persones demandants d'ocupació, va realitzar 839 entrevistes individuals de selecció i de diagnòstic professional, va establir una cartera de 344 empreses que van facilitar 131 ofertes de treball d'empreses ordinàries per cobrir llocs de treball en els sectors dels serveis, el comerç, la indústria, l'hosteleria i la construcció... . En conjunt el servei, durant l'any 2002 va facilitar l'accés al treball a 333 persones que van ser contractades en empreses de Girona i àrea urbana, i de les quals 121 van ser contractades a través del programa d'intermediació amb empreses ordinàries, 77 a través de programes de treball tutelat o protegit, i 135 a través de programes de formació.

Dins del programa de treball protegit, el DIE es gestiona la Clàusula Social, que és una experiència innovadora, que l'Ajuntament de Girona executa d'ençà de l'any 2000. El Ple de 17 de desembre de 1999 va adoptar l'acord d'incloure una clàusula social en una part dels contractes d'obra adjudicats des de l'Ajuntament de Girona. Aquesta clàusula, té per objectiu que l'empresa adjudicatària del contracte reservi un determinat nombre de llocs de treball per ésser ocupats per treballadors/es amb dificultats d'inserció, seleccionats per la pròpia empresa d'entre els proposats des del DIE. La finalitat es "rendibilitzar socialment" els llocs de treball que generen les obres adjudicades per l'Ajuntament. Durant l'any 2002, la Clàusula Social es va establir en 6 obres de construcció i va permetre que 11 treballadors signessin un contracte laboral. L'any anterior, 2001, els 5 projectes amb clàusula social van oferir 8 llocs de treball.

Per altra banda, des del DIE també s'estimula la inserció laboral a través del Tercer Sistema i de la promoció de l'autoocupació. Pel que respecta al Tercer Sistema, des del DIE s'ha publicat una guia que recull els centres especials de treball i empreses d'inserció de l'àrea urbana de Girona, i es realitzen diverses accions de suport. La promoció de l'autoocupació es realitza bàsicament a través de dos recursos: Les iniciatives locals d'ocupació (I+O), on l'Ajuntament de Girona avala projectes empresarials susceptibles de participar en el programa de la generalitat de Catalunya (I+O) i els atorga bonificacions fiscals, i la concessió de microcrèdits mitjançant conveni amb la Fundació Un Sol Món de Caixa de Catalunya. Durant l'any 2002, el DIE va atendre i dissenyar itineraris d'autoocupació per a 29 emprenedors/es, va col·laborar, i avalar, en la presentació de tres projectes d'empresa a la convocatòria I+O

Per obtenir més detalls dels treballs i projectes propiciats des del DIE es pot consultar la memòria de l'any 2002 a la web: www.ajuntament.gi/ocupacio/marcpublicacions.htm

4. ANÀLISI DEL SECTOR PRIMARI

El sector primari (agricultura, ramaderia i explotació forestal) representava a l'any 1996 només el 0,33% de tot el valor brut produït a la ciutat de Girona. En el primer trimestre de l'any 2003, el sector primari representava només el 0,26% de totes les afiliacions a la Seguretat Social al terme de Girona. Tot i la poca importància per a l'economia global del municipi, aquest sector té una gran importància en la configuració del paisatge, ja que ocupa una gran extensió del terme municipal.

4.1. Agricultura

Dels 38,7 Km² del terme municipal, el 45% correspon a superfície forestal, i un 20% està ocupat per sòl agrícola i prats de pastura, la resta es zona de matollars, erms improductius i espai urbà [Font: Inventari Ecològic i Forestal de Catalunya, CREA 2003]. Així, tot i que el pes específic de l'agricultura sobre l'economia de Girona sigui molt baix, aquest sector té un paper important pel que fa a l'ocupació territorial del municipi.

Segons es detalla en el cens agrari (taula 9), la pràctica totalitat de les terres llaurades a Girona corresponen a cultius herbacis. A l'any 1999, el 68% dels conreus d'herbacis del municipi es destinaven a la producció de cereals per a gra, el 18% a farratges, el 7% a gira-sols. A la resta de cultius herbacis hi ha incloses el guaret, les hortalisses, patates, producció de plàntules i hortes familiars.

Entre els anys 1989 i 1999 el total de superfície llaurada al municipi de Girona no ha variat de manera significativa, si bé els terrenys de regadiu han augmentat passant de ser el 17% a representar el 27% del total de conreus.

Malgrat no hi ha hagut un canvi significatiu en el total de superfície cultivada, si que hi ha hagut un descens notable del nombre d'explotacions, que entre els anys 1989 i 1999 es van reduir en més d'una tercera part, passant de 75 a 21.

Taula 9. Superfície agrícola utilitzada (SAU) en hectàrees al municipi de Girona.

Aprofitament	1989			1999		
	secà	regadiu	total	secà	regadiu	total
Conreus herbacis	261	54	315	222	84	306
Cereal per a gra (Blat)	64	0	64	59	1	60
Cereal per a gra (Ordi)	96	1	97	51	5	56
Cereal per a gra (Civada)	15	0	15	28	2	30
Cereal per a gra (altres)	3	8	11	15	46	61
Farratges	74	8	82	56	0	56
Conreus industrials: gira-sol, colza..	7	18	25	8	12	20
Altres conreus herbacis	2	19	21	5	18	23
Fruiters	<1	<1	1	0	0	0
Oliverar	<1	0	<1	1	0	1
Pastures permanents	0	0	0	4	0	4
TOTAL	261	54	316	227	84	311

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Cens agrari

Taula 10. Explotacions agrícoles al municipi de Girona.

Aprofitament	1989			1999		
	secà	regadiu	total	secà	regadiu	total
Conreus herbacis	47	61	74	16	16	21
Fruiters	1	1	2	0	0	0
Oliverar	1	0	1	1	0	1
Pastures permanents	0	0	0	2	0	2
TOTAL	48	61	75	16	16	21

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Cens agrari

La superfície forestal explotada al municipi ha disminuït notablement en els darrers anys (taula 11), especialment l'explotació comercial. Així mateix, més del 80% de les poc més de 100 hectàrees que encara s'explotaven a l'any 1999, corresponien a explotacions no comercials, és a dir es destinaven al consum propi o a protecció del medi, i no a la venda.

Taula 11. Número d'explotacions forestals (i superfície en hectàrees) al municipi de Girona.

Espècies arbòries	1989		1999	
	Explot.	ha	Explot.	ha
Fronzoses	23	504	4	21
Resinoses	28	397	3	96
Mixtes	30	446	2	4
TOTAL	71	1.347	8	111

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Cens agrari

4.2 Ramaderia

El nombre d'explotacions ramaderes existents al municipi de Girona s'ha anat reduint al llarg dels darrers anys (taula 12), si bé s'ha donat una major concentració i el pas del model de granja familiar al de granja industrial, amb la qual cosa s'ha mantingut i fins i tot augmentat el nombre de caps de vaques, vedells i porcs. Així, si bé el nombre d'explotacions s'ha reduït un terç, el nombre d'unitats ramaderes (URP) s'ha multiplicat per quatre. El sector porcí és l'únic que s'ha incrementat notablement en els darrers anys, i a l'any 1999 representava el 85% de les URP del municipi.

Taula 12. Activitats ramaderes per tipus de bestiar a Girona.

Tipus de bestiar	1989		1999	
	explotacions	caps	explotacions	Caps
Bovins	14	153	3	181
Ovins	3	356	2	70
Cabrum	0	0	2	46
Porcins	8	324	4	3.386
Aviram	29	670	5	97
Conilles mares	14	58	3	311
Equins	2	2	1	1
TOTAL	37	252 URP¹	11	1.025 URP¹

Font: Cens agrari. DARP. ¹URP: *Unitats Ramaderes Procedimentals*, definides a partir de les equivalències previstes en la Directiva 96/61CE i prenent com a referència 1URP = 1 plaça de vacum de llet.

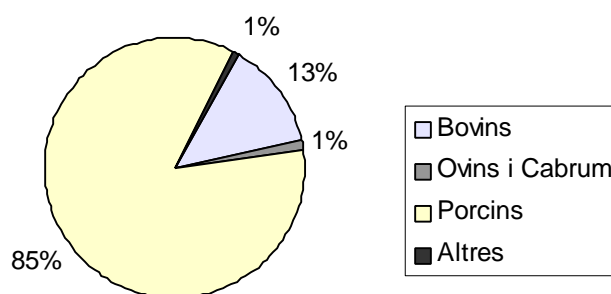

Figura 5. Percentatge de tipus de bestiar, en Unitats Ramaderes (URP), en les explotacions ramaderes de Girona (1999). Font: Cens agrari. DARP

4.3 Explotacions mineres

Les explotacions mineres són activitats incloses en l'annex II.1 de la llei 3/1998 de la intervenció integral de l'administració ambiental. En el municipi de Girona hi ha quatre explotacions mineres de pedra calcària i una de graves en actiu (taula 13). Les explotacions de pedra calcària del Castellot i la Pedrera, que es troben juntes, són amb diferència les més grans. Les quatre explotacions de pedra calcària existents al municipi disposen d'estudi d'impacte ambiental aprovat i de programa de recuperació i regeneració de l'espai. L'explotació del Castellot té el programa de restauració integrat en el procés d'explotació. L'explotació de graves de Domeny està activa i amb autorització d'explotació, tot i que està pendent de regularització.

Taula 13. Directori d'explotacions mineres en ús existents al municipi de Girona

Explotació	Titular	Recurs	Adreça
Domeny	Ball-Ilosera Ametller SI	Graves	Domeny, sn
Anglada	Tallers Anglada SCCL	Calcària	C/ Bellavista, 10
Castellot	ARIDCAL SA	Calcària	Pont Major, sn
Pedrera	ARIDCAL SA	Calcària	Pont Major, sn
Soles	Talleres Soles	Calcària	C/Carme, 143

Font: Minería a Catalunya (2003). Direcció General d'Energies i Mines

5. ANÀLISI DEL SECTOR SECUNDARI.

5.1 Nombre i tipus d'indústries per sectors d'activitats.

Tal i com s'ha detallat en els apartats anteriors la indústria, especialment la alimentària de transformats metàl·lics, ha representat en els darrers anys prop del 17% del valor afegit brut produït a la ciutat de Girona, i en el primer trimestre de l'any 2003 representava el 7,2% del total d'afiliats a la seguretat social. En els darrers anys hi ha la tendència a que la indústria es situï, o es desplaci, preferentment als polígons industrials de poblacions perifèriques a Girona. La darrera gran empresa que es va traslladar va ser Comexi. Al municipi de Girona hi havia a l'any 2003 un total de 342 empreses industrials (taula 14) i 154 empreses de construcció. En els darrers deu anys el nombre d'indústries al municipi no ha presentat grans variacions.

Taula 14. Establiments d'empreses industrials per branques d'activitat (IAE).

Any	Energia i aigua	Química i metall	Transform. metalls	Productes alimentaris	Tèxtil i confecció	Edició i mobles	Indústria NCAA	Total
2003	3	30	113	41	31	106	18	342
2001	9	20	135	29	34	107	11	345
2000	8	19	126	24	31	100	11	319
1999	8	17	136	35	45	102	9	352
1998	8	18	141	40	39	105	9	360
1997	9	18	133	38	37	98	10	343
1996	8	19	130	38	36	97	13	341
1995	6	20	126	36	40	94	13	335
1994	8	18	119	37	38	92	14	326

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1994-2001) i Ajuntament de Girona – UMAT (2003)

Segons el registre d'establiments industrial de Catalunya (RIEC) a l'any 2003 hi ha a Girona un total de 64 indústries que tenen 10 o més treballadors, i entre aquestes n'hi ha 14 (taula 15) que tenen 50 o més treballadors, i que representen per si soles més del 25% del total de llocs de treball en el sector industrial de Girona. D'aquestes cal destacar a la Nestlé, que amb poc més de 400 treballadors és la principal indústria del municipi. També cal senyalar que varies d'aquestes empreses estan en procés de traslladar la seva activitat, o part d'ella, fora del municipi.

Taula 15. Relació de les empreses industrials de Girona amb 50 o més treballadors.

Nom empresa	Activitat	plantilla
NESTLE ESPAÑA, SA	Productes alimentaris	403
SIMON SA	Fabricació maquinària i equips	149
OPTIMUS SA	Fabricació maquinària i equips	140
ENDESA DISTRIBUCIÓN ELÉCTRICA SL	Distribució energia elèctrica	134
TALLERES MECANICOS SOMAC SA	Fabricació maquinària i equips	66
MANUART SA	Enquadernacions i publicacions	62
GARAGE ANDREU SA	Reparació vehicles de motor	60
BOADAS 1880 SA	Productes alimentaris	59
JM PELEGRI, SL	Fabricació maquinària i equips	59
AUTOPODIUM, SA	Reparació vehicles de motor	56
GAS NATURAL SDG SA	Distribució energia	54
METALQUIMIA SA	Fabricació maquinària i equips	52
AIGÜES DE GIRONA ,SALT I SARRIA DE TER SA	Distribució aigua potable	51
SERRA I MOTA SA	Productes alimentaris	50

Font: Registre d'Establiments Industrials de Catalunya (REIC). 2003. Dept. d'Indústria, Comerç i Turisme

5.2 Ubicació i característiques de les zones industrials

Tal i com s'observa en el mapa de l'annex (situació polígons industrials) l'activitat de tipus industrial es dona preferentment en àmbits territorials perifèrics: el polígon Nestlé i el del Pla de Dalt de Domeny a l'oest, els polígons de Mas Xirgu i Abastaments al sud, i en menor grau al Pont Major al nord, i a Font de la Pólvora al sud-est; si bé hi ha també una certa distribució homogènia de petita indústria i tallers al llarg del conjunt del terme municipal [Font: Avanç de Pla. Pla General de Girona. 2000].

Tal i com es comenta en el següent capítol, la forta pressió de les activitats terciàries (serveis i comerç) en la ciutat ha motivat que part de la superfície d'ús industrial s'hagi acabat destinat a usos terciaris.

5.3. Classificació i riscos de les activitats industrials amb incidència ambiental

La majoria d'activitats industrials de la ciutat de Girona es corresponen amb les incloses dins l'Annex III, de règim de comunicació, de la Llei 3/1998 de 27 de febrer de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental. L'Ajuntament de Girona manté un control d'aquestes activitats a través del *Text Refós de l' Ordenança Reguladora de la intervenció municipal en les activitats*, aprovat el 5 de desembre del 2000 (Publicació al BOP núm. 4 Data: 05-01-2001). L'ordenança distingeix les activitats sota el règim de comunicació ambiental (pròpies de l'annex III de la Llei 3/1998) entre Activitats Classificades i Activitats Innòcues. Les activitats Innòcues segueixen merament la tramitació informativa mentre que les Activitats Classificades han de presentar un projecte. Els serveis tècnics de l'Ajuntament comproven que el projecte s'ajusti a les normatives existents. L'Ajuntament de Girona, al tractar-se d'un municipi amb més de 50.000 habitants té competències també respecte a les activitats incloses en l'annex II.2 de la Llei 3/1998.

En tot, el principal problema de contaminació causada per aquest conjunt d'activitat es deu a sorolls, tant per sorolls causats per la maquinària, els locals com a causa del trànsit que generen les activitats. L'ordenança reguladora de la instal·lació d'aparells d'aire condicionat ha estat una manera d'acotar aquesta problemàtica. En l'actualitat l'Ajuntament de Girona ha encarregat un estudi detallat del mapa de sorolls i capacitat acústica de la ciutat per tal definir les diferents zones de sensibilitat acústiques de la ciutat i redactar a partir d'aquí una nova ordenança reguladora dels sorolls.

Malgrat la majoria d'activitats industrials de Girona es circumscriuen dins de l'annex III de la Llei 3/1998, a la ciutat hi ha la Nestlé i la planta incineradora de residus que es trobarien dins l'annex I, i algunes altres activitats, especialment els grans taller de reparacions d'automòbils, que es trobarien dins l'annex II.2.

La incineradora de residus de Girona, gestionada per l'empresa municipal *Tractament de residus i d'aigües residuals del sistema de Girona S.A.*, s'ha dotat la instal·lació d'un sistema de depuració dels gasos resultants del procés de combustió que compleix amb les normatives ambientals autonòmica, estatal i de la Unió Europea. Els nivells d'emissió estan molt per sota dels límits fixats, tant pel que fa als gasos àcids, metalls pesants, dioxines, furans i altres compostos orgànics (veure memòria 9. Residus).

La planta incineradora té previst adequar un sistema de control en continu de les emissions atmosfèriques i també preveu adequar el procés per tal d'obtenir una certificació ambiental EMAS (Eco-Management and Audit Scheme).

Pel que fa als residus industrials (veure memòria 9. Residus), la majoria (95,8%) de les 75.657 de tones de residus industrials produïts a la ciutat de Girona a l'any 2002 van ser residus no especials, i només 3.184 tones van ser residus especials. Així mateix, el 95,7% dels residus industrials produïts es van revaloritzar.

En l'actualitat, tal i com es detalla en la taula 16, dues de les principals indústries de la ciutat disposen d'una certificació ambiental ISO 14000(1).

Taula 16. Empreses de Girona amb certificació ambiental

Empresa	Sector	tipus	Certificadora	Data
NESTLÉ ESPAÑA, S.A (CAD)	Sector alimentari	ISO	AENOR	05/07/2002
NESTLÉ ESPAÑA, S.A. (Fàbrica de Girona)	Sector alimentari	ISO	AENOR	05/07/2002
SIMON, S.A (centre de Girona)	Sector elèctric	ISO	AENOR	04/01/2002
HOTEL MELIÀ CONFORT GIRONA	Hotel	EMAS	-	07/02/2001
FREMAP (Centre de Girona)	Prevenió i assistència sanitària	ISO	AENOR	01/12/2000

Font: IHOBE (www.ihobe.es)

6. ANÀLISI DEL SECTOR TERCIARI: COMERÇ I SERVEIS

6.1. Caracterització del sector terciari.

Tal i com ja s'ha comentat en els capítols anteriors, les principals empreses i centres de treball a ciutat de Girona estan dedicats a les activitats terciàries del sector públic i els serveis a les empreses, així com al comerç. A partir de les dades del règim d'afiliació a la Seguretat Social, en el primer trimestre de l'any 2003, a Girona el 93,1% de les 53.134 persones registrades estaven vinculades al sector serveis en global.

El comerç és el segon sector d'ocupació a Girona, per això a més del comerç de proximitat de les veïnes i veïns de Girona per a realitzar les seves compres diàries, hi ha l'atractivitat comercial que la ciutat exerceix sobre el seu entorn. A Girona, l'atractivitat comercial pels clients de fora de la ciutat no es centra només en les grans superfícies comercials, sinó que es repartia entre les botigues al detall, les àrees comercials de superfícies mitjanes i les grans superfícies [Font: Diagnòs Pla de Ciutat, 1993]. Segons l'Anuario Económico de España (2002) dels Serveis d'Estudis de La Caixa, la ciutat de Girona és la capçalera d'una àrea comercial que inclou a 121 municipis amb una població total de 483.096 persones i un mercat potencial total d'uns 494 milions d'euros. Dins aquesta àrea comercial, la ciutat atrau de manera habitual a una població de 202.199 persones no residents a la ciutat, procedents de 64 municipis, i que fan les seves compres directament a la ciutat de Girona ("gravitació directa").

Al municipi de Girona el nombre d'establiments de serveis ha anat augmentat els darrers anys (taules 17 i 18). Pel que fa als establiments de serveis, tots han augmentat en nombre, especialment els dedicats a serveis a les empreses, a serveis personals, a gestions immobiliàries i al comerç a l'engròs.

Taula 17. Evolució del nombre d'establiments d'empreses de serveis (sense el comerç de detall) per branques d'activitat (IAE) a la ciutat de Girona.

Any	Comerç engròs	Hostaleria	Transp. i comunic.	Mediació financera	Serveis empresa	Serveis personals	Immob. i altres	Total (sense detall)
2001	508	543	428	268	670	1.171	472	4.060
2000	444	483	410	257	603	1.055	422	3.674
1999	501	517	403	255	588	1.065	401	3.730
1998	488	523	415	253	540	1.001	374	3.594
1997	470	505	419	239	465	971	307	3.376
1996	412	449	374	235	403	876	267	3.016
1995	397	424	353	230	371	804	240	2.819
1994	376	414	345	214	322	734	201	2.606

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

El nombre d'establiments comercials al detall a la ciutat de Girona ha augmentat, tot i que no al mateix ritme que el conjunt d'establiments del sector terciari, i s'observa un estancament del seu nombre a partir de l'any 1998. El comerç al detall representava a l'any 2001 el 32% del total d'establiments del sector terciari mentre que a l'any 1994 en representava el 39%. La proporció de botigues dedicades a roba i calçat a Girona (23,6%) és lleugerament superior que la de la mitjana de Catalunya (20,2%), per contra, la proporció d'establiments de productes alimentaris (25,6%) és inferior a la del global de Catalunya (31,6%). Segons l'Anuario Economico de Espanya (2002), a l'any 2001 hi havia a la ciutat de Girona 2.224 activitats comercials minoristes, que conjuntament ocupaven una superfície de 264.886 m². El nombre d'activitats

comercials minoristes ha augmentat un 14,9% en el període comprès entre 1996 i 2001.

Taula 18. Evolució del nombre d'establiments d'empreses de comerç al detall per branques d'activitat (IAE) a la ciutat de Girona. La classificació de l'any 2003 no correspon exactament a la de la resta d'anys.

Any	Productes alimentaris	Roba i calçat	Articles per a la llar	Llibres i periòdics	Productes químics	Material transport	Comerç NCAA	TOTAL
2003	509	381	324	--	154	113	480	1.961
2001	490	452	271	88	133	59	419	1.912
2000	448	425	240	83	130	47	392	1.765
1999	504	444	267	97	131	49	424	1.916
1998	530	439	270	97	129	48	416	1.929
1997	533	432	251	98	131	56	383	1.884
1996	497	416	233	96	118	54	376	1.790
1995	482	409	215	94	119	52	357	1.728
1994	474	395	208	95	119	45	337	1.673

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (1994-2001) i Ajuntament de Girona – UMAT (2003)

A l'any 2003 (taula 19) hi havia a Girona prop de 5.500 establiments de serveis i de comerç, la majoria destinats a comerç al detall (37%).

Taula 19. Nombre d'establiments de comerç i serveis a Girona a l'any 2003 segons classificació IAE (codis entre parèntesis)

Descripció activitat	Núm.	Descripció activitat	Núm.
Comerç a l'engròs (161-163)	475	Lloguers de maquinàries (185)	59
Comerç al detall (164-166)	2.040	Lloguers bens immobles (186)	0
Restauració i hotels (167-168)	584	Serveis agrícoles i ramaders (191)	2
Reparacions (169)	225	Serveis de sanejament (192)	42
Transport i comunicacions (17)	233	Serveis d'educació i investigació (193)	200
Institucions financeres (181)	134	Serveis sanitaris (194)	130
Assegurances (182)	63	Serveis assintencials i socials (195)	47
Auxiliars financers (183a)	82	Serveis recreatius i culturals (196,198)	86
Serveis immobiliaris (183b)	155	Altres serveis personals (197)	366
Serveis a les empreses (184)	672	Altres serveis	48
TOTAL			5.515

Font: Ajuntament de Girona – UMAT (2003)

6.2 Ubicació i característiques de les zones comercials i de serveis.

En aquests moments les activitats terciàries, de serveis, de Girona es concentren sobretot al centre de la ciutat. Aquest centre queda delimitat pel carrer d'Emili Grahit, la carretera de Barcelona, el carrer Bonastruc de Porta i el sector est del Barri Vell (del carrer Ciutadans a la Gran Via de Jaume I). Però malgrat hi ha una major concentració d'establiments al centre de la ciutat, tal i com s'observa al mapa de l'annex (situació sector terciari) hi ha establiments de serveis repartits a la major part de la ciutat. A la pàgina web de l'Ajuntament (<http://www.ajuntament.gi/mapes/navega.php>) es pot consultar el plànol de la ciutat i la ubicació de diferents tipus d'establiments de serveis (sanitaris, culturals, educatius,...), així com identificar el servei més pròxim al teu domicili.

A la ciutat hi havia, a l'any 1999, dos empreses de serveis amb més de 1.000 treballadors/es (la Universitat de Girona i l'Hospital Dr. Josep Trueta) i unes altres 8 empreses i administracions amb més de 500 llocs de treball.

La Universitat de Girona, que a l'any 1999 tenia 1.130 persones contractades i donava servei a uns 14.000 estudiants, es troba repartida en tres campus dins de la ciutat (Barri Vell, Campus Centre i Montilivi). Està prevista la construcció d'un Parc Tecnològic associat a la Universitat a la zona de la Creueta, a l'est de l'actual campus de Montilivi.

A desembre de l'any 2002, la plantilla de l'Hospital Josep Trueta, situat a l'extrem nord de la ciutat, estava composta per 1.231 persones (76,8% dones), i va atendre a uns 240.000 usuaris.

Zones Comercials

Pel que fa a la distribució del comerç, en línies generals hi ha botigues i equipaments comercials a tots els barris de la ciutat i en alguns punts hi ha un augment d'aquests, tot i que hi ha discrepància entre les zones de més concentració d'habitatges i la distribució del comerç de proximitat [Font: Avant Pla. Pla General de Girona, 2000]. Els barris amb major deficiències pel que fa a l'accés al comerç quotidià de proximitat són el de Montjuïc, a causa dels hàbits de consum dels seus habitants, i el del Font de la Pólvora, per la baixa renda dels residents. En una enquesta ("I tu, com et desplaçes per la ciutat") efectuada el mes de novembre de l'any 2001 entre els usuaris dels centres cívics de la ciutat, el 70% de les persones que van respondre van dir que efectuaven les seves compres diàries dins del propi barri. La distribució de comerços al detall es concentra al centre de la ciutat, i també hi ha un alta densitat a Santa Eugènia. Les botigues al detall es centren especialment en les àrees comercials del Barri Vell, del Centre i de l'Eixample.

Cal tenir en compte però, que els hàbits dels darrers anys han fet que en l'actualitat les superfícies comercials de mida mitjana (supermercats) donin també serveis de comerç de proximitat. Al mapa de l'annex (situació dels centres comercials mitjans) es pot observar com aquests es troben repartits en tot l'entramat urbà sense que es donin grans concentracions, si bé són absents especialment a l'àrea de Montjuïc, del Barri Vell, de Palau i Montilivi. En el conjunt de Catalunya s'ha observat als darrers anys un increment de supermercats i una disminució en l'ús dels hipermercats o grans superfícies.

L'estudi de Avant Pla del Pla General de Girona, situa a Girona 14 grans superfícies comercials, situades bàsicament a la perifèria de la ciutat, en indrets ben comunicats i amb possibilitats d'amplis espais: especialment a Mas Xirgu i a Mas Gri, al sud de la ciutat, però també a Pedret, Sant Ponç i Santa Eugènia. Tot i així cal destacar la major centralitat d'algunes grans superfícies prop de la carretera de Barcelona. Les grans superfícies disposen d'aparcament propi i tenen en la majoria casos de parades de transport públic a les seves proximitats.

A la ciutat de Girona hi ha també aglomeracions comercials de superfícies mitjanes a les principals entrades de la ciutat. La majoria d'aquestes zones no havien estat concebudes urbanísticament com a zones comercials i per tant no tenen resolts correctament els problemes d'aparcament, transport públic, circulació de vianants, o la integració urbanística de les naus. Aquest és el cas del sector de l'Avellaneda, al llarg

de la carretera de Barcelona des de l'Hipercor al terme municipal de Fornells, que concentra una gran nombre de superfícies comercials especialitzades de mida mitjana. El parc comercial de Mas Gri, dins d'aquest sector, al ser de més recent creació ja es va planificar incloent-hi espai per aparcaments, tot i que aquest s'ha demostrat insuficient en els moments punta.

El Mas Xirgu, a la carretera de Santa Coloma, havia estat planificat com a polígon industrial, però la potència del comerç l'ha anat convertint en un polígon comercial i de lleure. El sector del cementiri, per la carretera de Sant Feliu, és un altre cas de polígon industrial que en la façana de la carretera s'ha consolidat com a polígon comercial.

Així mateix, Hipercor ha seguit darrerament la política d'obrir diverses botigues especialitzades properes a la seva gran superfície, generant un nou pol comercial al que tampoc no té resolt correctament el tema d'accessibilitat, tant pel que fa a l'aparcament com sobretot a la circulació de vianants.

El pol comercial a Sant Ponç-Fontejau disposa d'una millor accessibilitat, tant per l'accés amb transport públic com per la superfície d'aparcament.

L'oferta d'oci i lleure

La ciutat de Girona disposa d'una oferta d'equipaments culturals i d'oci que ofereixen serveis a la ciutat i poblacions veïnes, però a més la ciutat ha anat desenvolupant en els darrers anys el seu potencial com a centre d'atenció turística. La majoria d'elements d'atracció cultural i turística es situen el barri vell de la ciutat.

En els darrers anys hi ha hagut una tendència de concentració de les sales de cinema en grans complexes multisala que s'han ubicat especialment en les àrees comercials a les entrades de la ciutat i que disposen de grans superfícies d'aparcaments.

A Girona també hi ha hagut un augment de l'oferta de restaurants i restaurants-bar (taula 20). A l'any 2003 hi ha en el conjunt de la ciutat 555 activitats de restauració i bars. La localització de les activitats d'oci mantenen el criteri de centralitat com a òptim per a la seva ubicació però mostren també una clara tendència d'eixamplament cap a zones amb més densitat de població (Santa Eugènia). Un cas notable és la façana de Pedret cap al Ter, que concentra la major densitat d'establiments d'oci de la ciutat [Font: Avant Pla . Pla General de Girona].

Taula 20. Evolució del nombre de restaurants i restaurants-bar a Girona ciutat

Any	Restaurants-bar	Restaurants	Total
2000	150	52	202
1997	116	49	165
1996	99	47	146
1995	98	47	145

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

6.3. Incidència de les activitats terciàries sobre els recursos i el medi ambient

Tal i com es comentava per a les activitats industrials la majoria d'activitats comercials o de serveis de la ciutat de Girona es corresponen amb les incloses dins l'Annex III, de règim de comunicació, de la Llei 3/1998 de 27 de febrer de la Intervenció Integral de l'Administració Ambiental. L'Ajuntament de Girona a través de l' *Ordenança Reguladora de la intervenció municipal en les activitats*, distingeix les activitats sota el

règim de comunicació ambiental (pròpies de l'annex III de la Llei 3/1998) entre Activitats Classificades i Activitats Innòcues. Les activitats Innòcues segueixen merament la tramitació informativa mentre que les Activitats Classificades han de presentar un projecte.

Les principals problemàtiques ambientals relacionades amb les activitats comercials i de serveis estan relacionades amb els sorolls, principalment en les activitats lúdiques, els residus comercials, i l'elevada incidència de l'ús del transport privat per accedir a les mateixes.

Pel que fa a la problemàtica del sorolls, l'ordenança reguladora de la instal·lació d'aparells d'aire condicionat ha estat una manera d'acotar aquesta problemàtica. A banda de la normativa ja citada, regeix també a Girona una *Ordenança Reguladora de les Condicions d'Instal·lació de Determinats Establiments Públics Dedicats a la Restauració, Espectacles i/o Activitats Recreatives* (Publicació al BOP núm 45 amb data del 6 d'abril del 2000), i en les peticions d'obertura d'establiments d'oci nocturn, l'Ajuntament exigeix a més un projecte i certificació acústica per assegurar l'aïllament acústic necessària. En relació amb els establiments d'oci, s'han donat algunes polèmiques puntuals relacionades amb els sorolls que causen principalment els usuaris d'aquestes instal·lacions una vegada són a la via pública i no tant les activitats per si mateixes. En l'actualitat l'Ajuntament de Girona ha encarregat un estudi detallat del mapa de sorolls i capacitat acústica de la ciutat per tal definir les diferents zones de sensibilitat acústiques de la ciutat i redactar a partir d'aquí una nova ordenança reguladora dels sorolls.

Respecte als residus generats per les activitats, cal significar que la Llei 15/2003, de 13 de juny, de modificació de la Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus introdueix la categoria de residu comercial i el defineix com "residus municipals generats per l'activitat pròpia del comerç al detall i a l'engròs, l'hoteleria, els bars, els mercats, les oficines i els serveis. Són equiparables a aquesta categoria, als efectes de la gestió, els residus originats a la indústria que tenen la consideració d'assimilables a municipals d'acord amb el que estableix aquesta Llei", i responsabilitza als titulars dels establiments de la correcta gestió dels residus generats per les corresponents activitats. Aquesta gestió, que han de realitzar pel seu compte, s'ha d'ajustar als criteris marcats per la pròpia Llei. Actualment, la majoria de residus comercials de la ciutat els recull el servei municipal conjuntament amb la resta de residus municipals, a partir dels mesos caldrà establir un nou mecanisme de recollida i tarifació d'acord amb els sectors afectats i els comerciants hauran d'escollir gestionar els seus residus a través una companyia privada, o bé a través del servei que ofereixi l'Ajuntament.

Pel que fa a les necessitats de desplaçament que generen les activitats terciàries a la ciutat de Girona, tal i com es posa de manifest en la memòria de l'objectiu 5. Accessibilitats i mobilitat urbana de l'Agenda 21 Local de Girona, la gran de desplaçaments intermunicipals es realitzen amb vehicle privat, i l'atractivitat comercial i de serveis de Girona acaba atraient un gran nombre de vehicles privats a la ciutat. A més, el progressiu augment del nombre de locals d'oci nocturn a les perifèries de la ciutat està augmentant també la necessitat de desplaçaments amb vehicles privats al no haver-hi un servei de transport públic nocturn adequat.

Pel que fa a les certificacions ambientals (taula 16), una instal·lació hotelera de la ciutat disposa d'una EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) de tipus experimental i un establiment de serveis a les empreses disposa d'una ISO-14.000.

6.4. Comerç just i comerç responsable

A l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor (OMIC) de l'Ajuntament de Girona es pot obtenir informació, ajuda i orientació per a l'adequat exercici dels drets com a consumidors i usuaris, i també s'encarrega d'atendre les reclamacions de consumidors o usuaris i remetre-les a les Entitats o Organismes corresponents. L'OMIC disposa també d'un fons documental sobre normativa comunitària, estatal i autonòmica de productes i serveis de consum, i sobre treballs, articles i revistes de consum. Podeu trobar més informació sobre l'OMIC a la pàgina web:

<http://www.ajuntament.gi/web/omic/index.html>

Així mateix, des del programa municipal de Cooperació i Solidaritat, en col·laboració amb el Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat i la Coordinadora d'ONG solidàries de les comarques gironines, es participa en campanyes de divulgació i promoció del Comerç Just.

Segons les diverses guies disponibles els principals referents sobre comerç just a la ciutat de Girona són la *Fundació Intermon Oxfam* (Plaça del Vi, 4 www.intermonoxfam.org), l'associació *Setem* (Pujada dels Alemanys, 4, www.setem.org/catalunya), *Naturalment* (Hortes, 13), *Genciana* (Rda. Sta. Maria Claret, 15), *Cooperativa El Rebost* (Plaça Bell-lloc, 4), *Pau i Solidaritat* (Miquel Blai, 1), i *The Body Shop* (Nou, 37).

7. COMUNICACIÓ, EDUCACIÓ I PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN RELACIÓ AL CREIXEMENT I PROMOCIÓ ECONÒMICA

7.1 Informació, formació i divulgació

Recursos educatius de la Caseta de la Devesa.

La Caseta de la Devesa (Centre de Recursos Educatius de la Ciutat de Girona) té programes d'educació ambiental destinats a escoles i a la ciutadania en general. Dins l'oferta de recursos educatius hi ha la possibilitat de visitar tant el mercat municipal com el mercat de distribució Mercagirona. Aquestes visites estan complementades amb els llibrets divulgatius de la col·lecció Fem ciutat, que té els seus números 6 i 7 dedicats respectivament a "Els Mercats. El Mercat Municipal " i a "Els mercats. Mercagirona"

Vies d'informació i canals de comunicació

A la pàgina web de l'Ajuntament de Girona és possible obtenir informació sobre els recursos de formació i treball que disposa l'Ajuntament a través del Dispositiu d'Inserció Econòmica (DIE) (<http://www.ajuntament.gi/web/ocupacio//index.htm>). Dins d'aquest marc, la Unitat de Promoció i Desenvolupament (UPD) de les Comarques Gironines recull informació i publica informes sobre el mercat de treball i l'economia de la ciutat, l'àrea urbana i el conjunt de les comarques gironines. A la pàgina web: <http://www.ajuntament.gi/web/ocupacio//marcpublicacions.htm> es pot consultar els diferents informes i publicacions que ha elaborat fins el moment tant la UPD com altres projectes del DIE.

Informació sobre Ordenances i Normatives

A la pàgina web de l'Ajuntament de Girona (www.ajuntament.gi/web/ajuntament/ordenances/index.html) es poden consultar les ordenances municipals relacionades amb la promoció i regulació de l'activitat econòmica i comercial a la ciutat de Girona.

- **Ordenança General de Convivència Ciutadana i Via Pública**
Aprovació definitiva: 23-07-96 Publicació al BOP núm. 120 Data: 27-08-96
- **Ordenança Reguladora de les Condicions d'Instal·lació de Determinats Establiments Públics Dedicats a la Restauració, Espectacles i/o Activitats Recreatives.**
Aprovació definitiva: 07-03-2000 Publicació al BOP núm. 45 Data: 06-04-2000
- **Ordenança Reguladora de la intervenció municipal en les activitats. Text Refós**
Aprovació definitiva: 05-12-2000 Publicació al BOP núm. 4 Data: 05-01-2001
- **Ordenança Tecnicosanitària sobre Condicions Higièniques dels Establiments i Parades que Venen Aliments a la Via Pública**
Aprovació definitiva: 22-09-81 Publicació al BOP núm. 45 Data: 09-04-83
- **Ordenança de Publicitat i Instal·lacions Publicitàries**
Aprovació definitiva: 02-07-02 Publicació al BOP núm. 144 Data: 29-07-02
- **Ordenança Municipal Reguladora de Guals i Reserves d'Aparcaments**
Aprovació definitiva: 17-09-85 Publicació al BOP núm. 122 Data: 10-10-85

- **Ordenança Reguladora de la Instal·lació d'Aparells d'Aire i Equips de Ventilació. Informe**
Aprovació definitiva: 28-07-92 Publicació al BOP núm. 105 Data: 24-08-92
- **Ordenança Relativa al Pas de Tubs de Gas per Façanes**
Aprovació definitiva: 15-05-85 Publicació al BOP núm. Data:
- **Ordenança Reguladora del Mercat Majorista de Fruites i Verdures**
Aprovació definitiva: 19-07-85 Publicació al BOP núm. 99 Data: 17-08-85
- **Ordenances de Galeries Privades d'Alimentació**
Aprovació definitiva: 13-12-83 Publicació al BOP núm. 115 Data: 15-09-84
- **Ordenança Municipal d'Inspecció en Matèria de Disciplina de Mercat i Protecció als Consumidors i Usuaris**
Aprovació definitiva: 11-07-89 Publicació al BOP núm. 101 Data: 22-08-85
- **Reglament de Règim Interior del Mercat Municipal d'Abastaments**
Aprovació definitiva: 11-07-95 Publicació al BOP núm. 141 Data: 21-10-95
- **Reglament Municipal de Règim Interior de Mercats a la Via Pública**
- **Ordenança Municipal de Mesures de Foment d'Activitats Econòmiques i de Rehabilitació de Determinats Edificis**
Aprovació definitiva: 25-03-94 Publicació al BOP núm. 61 Data: 12-05-94

7.2 Percepció i Participació ciutadana.

La Bústia d'Avisos i suggeriments

A l'any 2000, a la Bústia d'Avisos (Oficina d'Informació i Atenció al Ciutadà) de l'Ajuntament de Girona, es van recollir 22 peticions en relació a emissió de sorolls, fums, olors, que representaven un 2,4 % del total d'avisos rebuts. L'any 2001 es van recollir només 4 avisos (0,5% del total) en relació als mateixos temes, i a l'any 2002, es van rebre 12 avisos (0,9% del total d'avisos).

El Consell Econòmic i Social.

El Consell Econòmic i Social de Girona (CESGi) és un òrgan municipal consultiu sectorial de participació dels agents econòmics i socials (sindicats, patronals i altres agents professionals o similars) en els assumptes que incideixen en el desenvolupament econòmic, ecològic i social de la ciutat. La seva funció és la d'una taula permanent de negociació i cooperació entre Ajuntament i agents socials en els assumptes de ciutat en els que coincideixen.

Els estatuts es van publicar en el Butlletí Oficial de la Província del 29/3/1996 i es va constituir el 12 de juny de l'any 1996. Els estatuts es poden consultar a la pàgina web: <http://www.ajuntament.gi/web/ajuntament/ordenances/index.html>.

El CESGi està constituït per un plenari on hi participen 8 regidors de l'Ajuntament (govern i oposició), 8 de les organitzacions empresarials (6 de FOEG, 1 de la Cambra de Comerç i Indústria de Girona, i 1 de PIMECSefes) i 8 de sindicats (4 de CCOO i 4 d'UGT). La presidència del plenari correspon a l'Alcaldia. Una Comissió Permanent del

plenari és l'encarregada d'ordenar l'activitat. Està formada per 1 regidor de l'equip de govern municipal, 1 de l'oposició municipal (cada any rotatòriament d'un grup municipal diferent), 1 de CCCOO, 2 de FOEG, i 1 d'UGT. Aquests representants tenen càrrec de vicepresidència. Per torn anual una vicepresidència de cada entitat es fa càrrec de la presidència de la Comissió Permanent.

L'organització la completen les comissions de treball que es creïn, amb la participació d'altres agents convidats. Les comissions amb més regularitat són la Comissió d'Inserció Econòmica i la Comissió Ciutat i Igualtat. La Comissió d'Inserció Econòmica porta des de 1996 la direcció del Dispositiu d'Inserció Econòmica municipal, i hi participen entitats representatives del sector no lucratiu ("tercer sector"), la Delegació del Departament de Treball, i la Universitat de Girona. A la pàgina web www.ajuntament.gi/web/ces/ces_cie.html és possible consultar els diferents dictàmens i informes, i el pla de treball de la comissió.

La Comissió Ciutat i Igualtat, que es va iniciar l'any 1999, té per objectiu la millora de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, actua de manera transversal a tota la ciutat, i és participada per les organitzacions de dones dels membres del CESGi, per la majoria d'entitats que treballen per a la igualtat de gènere a Girona i el Col·legi de Periodistes.

A la pàgina web del CESGi es pot trobar més informació sobre la composició i funcionament del Consell i els actes que duen a terme (<https://www.ajuntament.gi/web/ces/>).

FONTS CONSULTADES:

Fonts Bibliogràfiques/Fonts Documentals

Ajuntament de Girona (1994) Col·lecció FEM CIUTAT. Núm 6. Els Mercats. El mercat municipal. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (1994) Pla de Ciutat de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (1995) Col·lecció FEM CIUTAT. Núm 7. Els Mercats. Mercagirona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2000). Avant Pla. Pla General de Girona.

Ajuntament de Girona (2002) Pla General d'Ordenació Urbana de Girona.

Ajuntament de Girona. (2001) Memòria anual del Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà. Ajuntament de Girona.

Caixa de Catalunya (1999) Anàlisi econòmica de les àrees urbanes de Catalunya: Girona

Caixa de Catalunya (2003) Anuari econòmic comarcal

Consell Econòmic i Social de l'Ajuntament de Girona (2003) Bases d'acord per a un pacte territorial per a la promoció econòmica, l'ocupació i la cohesió social a la ciutat de Girona. CES. Comissió d'Inserció Econòmica

Consell per a la Cohesió Social de Girona (2003) Girona amb el treball per a la cohesió social.

FONS DOCUMENTAL DE LA UNITAT DE PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT DE LES COMARQUES GIRONINES

La Caixa (2003) Anuario Económico de España. Servei d'Estudis de La Caixa

Mitjà, Albert (*direcció*) (2003). Minería a Catalunya. Direcció General d'Energies i Mines. Generalitat de Catalunya.

Oliver i Alonso, Josep (2000) De la Gran Gerona a l'àrea urbana de Girona. La transformació econòmica de la ciutat el darrer quart de segle. Ajuntament de Girona i Caixa de Catalunya.

Taller de Economia Urbana S.L/ Marçal Tarragó. (1999) L'Eixample de Girona. Enquesta d'atractivitat comercial. Ajuntament de Girona.

Ubach, Montserrat (2003) Petita guia del comerç just a Catalunya. Alternativa jove de Catalunya

Unitat de Promoció i Desenvolupament de les Comarques Gironines (2003) Mercat de Treball de Girona. L'Observatori. Núm 1. Primer trimestre 2003. Ajuntament de Girona i Associació per l'orientació laboral i empresarial de les comarques gironines.

Unitat de Promoció i Desenvolupament de les Comarques Gironines (2003) Mercat de Treball de Girona. L'Observatori. Núm 2. Tercer trimestre 2003. Ajuntament de Girona i Associació per l'orientació laboral i empresarial de les comarques gironines.

Unitat de Promoció i Desenvolupament de les Comarques Gironines (2003) Mercat de Treball de la ciutat de Girona i zona urbana. Primer trimestre de 2003. Ajuntament de Girona i Associació per l'orientació laboral i empresarial de les comarques gironines.

WEB DE L'INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA (IDESCAT)

WEB DE L'INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA INE

RELACIÓ MATERIAL DISPONIBLE A L'ANNEX:

MAPES

Explotacions agrícoles i ramaderes

Situació polígons industrials

Situació sector terciari

Situació dels centres comercials mitjans

Renda per habitant als barris de Girona. 1996 (*només versió impresa*)